VII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 231)

z dnia 19 lutego 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 231)

19 lutego 2014 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Agnieszki Pomaskiej (PO)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– informację o dokumentach UE, w stosunku do których Prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag (COM(2013) 807, 808, 809, 843, 848, COM(2014) 2, 7, 9, 10, 22, 24, 27, 29, 36, 37, 45, JOIN(2014) 2);

– poprawkę zgłoszoną w drugim czytaniu do komisyjnego projektu uchwały w sprawie udziału Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie lipiec-grudzień 2013 r. (przewodnictwo Litwy w Radzie Unii Europejskiej) (druk nr 2098);

– (w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkowstwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej) sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego, Rady i Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego: Zasoby genetyczne w rolnictwie – od ochrony do zrównoważonego wykorzystywania (COM(2013) 838 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

– (w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkowstwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej) sprawozdanie Komisji dla Parlamentu Europejskiego i Rady: Rozwój sytuacji na rynku i wynikające z niej warunki sprawnego wycofywania systemu kwot mlecznych – drugie sprawozdanie dotyczące „miękkiego lądowania" (COM(2012) 741 wersja ostateczna) i odnoszące się do niego stanowisko rządu;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Krystyna Gurbiel** podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Henryka Mościcka-Dendys** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Stefan Rogulski** radca ministra w Ministerstwie Skarbu Państwa, **Anna Łysik** główny specjalista w Ministerstwie Edukacji Narodowej oraz **Bogusław Sonik** poseł do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Joanna Kowalska** i **Agnieszka Maciejczak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych, **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego oraz **Tomasz Jaroszyński**, **Dorota Ogryczak**, **Dorota Olejniczak** i **Dorota Stankiewicz** – specjaliści z Biura Analiz Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Witam panie i panów posłów. Witam panią minister.

Chciałabym przypomnieć o propozycji ograniczeń czasowych: 5 minut dla posła sprawozdawcy, 3 minuty dla posła zabierającego głos w dyskusji po raz pierwszy, 1 minuta dla posła zabierającego głos w dyskusji po raz drugi. Czy jest sprzeciw wobec propozycji takiego procedowania? Nie widzę.

Jeśli chodzi o porządek obrad, to zgodnie z informacją pisemną przekazaną wczoraj podczas posiedzenia dotyczącego Rady do Spraw Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu, która odbędzie się 24 lutego, nie będą przyjmowane ani omawiane projekty aktów prawnych. W związku z powyższym, proponuję zdjąć pkt 5 z porządku obrad. Czy jest sprzeciw? Nie widzę. Czy są inne uwagi do porządku obrad? Też nie widzę. Porządek obrad jest przyjęty.

Przechodzimy do pkt 1, czyli rozpatrzenia informacji o dokumentach Unii Europejskiej, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to dokumenty Unii Europejskiej o numerach COM (2013) 807, 808, 809, 843 i 848, COM (2014) 2, 7, 9, 10, 22, 24, 27, 29, 36, 37, 45 oraz JOIN (2014) 2. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić jakieś uwagi? Nie widzę, związku z tym stwierdzam, że Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów.

Przystępujemy do pkt 2. Chciałabym poinformować, że Sejm w dniu 6 lutego – zgodnie z art. 47 ust. 1 regulaminu Sejmu – skierował ponownie projekt uchwały Sejmu zawarty w druku nr 2098 do Komisji do Spraw Unii Europejskiej w celu rozpatrzenia poprawki zgłoszonej w drugim czytaniu przez Klub Prawa i Sprawiedliwości.

Pani przewodnicząca Fotyga miała zabrać głos w imieniu klubu. Czy ktoś inny w imieniu pani poseł? Nie miałam informacji, że pani przewodniczącej Fotygi nie będzie. Sprawa jest dosyć oczywista, więc rozumiem że nie ma sprzeciwu, żebyśmy procedowali bez obecności pani przewodniczącej. Jeszcze dla formalności zapytam, czy Biuro Legislacyjne chce zabrać głos? Czy pani minister chce zabrać głos? Czy ktoś z państwa chce się wypowiedzieć? Nie słyszę.

Jest propozycja, abyśmy głosowali na i-Padach, ale nie wiem, czy wszyscy państwo są gotowi. Będziemy więc głosować ręcznie.

Przeczytam treść poprawki, żeby nie było wątpliwości. Poprawka brzmi następująco: „Sejm Rzeczypospolitej Polskiej odrzuca informację Rady Ministrów o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie lipiec-grudzień 2013 r. – przewodnictwo Litwy w Radzie Unii Europejskiej, przygotowaną w związku z realizacją art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej.” W skrócie, poprawka oznacza negatywne stanowisko wobec dokumentu przygotowanego przez rząd.

Chciałabym zapytać panie i panów posłów, kto jest za przyjęciem poprawki zaproponowanej przez klub PiS? Proszę podnieść rękę. (7) Kto jest przeciwny? (17) Kto się wstrzymał? (0). Dziękuję

Poprawka została zaopiniowana negatywnie, co oznacza, że Komisja zarekomendowała Sejmowi przyjęcie sprawozdania bez poprawki.

Pozostaje jeszcze wybór posła sprawozdawcy. Pan przewodniczący Gałażewski, proszę.

Poseł Andrzej Gałażewski (PO):

Proponuję, aby była kontynuacja, czyli aby pani przewodnicząca Agnieszka Pomaska była sprawozdawcą.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Zgadzam się. Czy są inne propozycje? Nie widzę. W związku z tym będę w imieniu Komisji posłem sprawozdawcą. Zamykamy pkt 2.

Przechodzimy do pkt 3, czyli do dokumentu COM (2013) 741. Proszę panią minister Gurbiel o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Krystyna Gurbiel:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, dokument, który jest dzisiaj przedmiotem obrad Komisji, to sprawozdanie Komisji Europejskiej dla Parlamentu Europejskiego, Rady oraz Komitetu Ekonomiczno-Społecznego pt. Zasoby genetyczne w rolnictwie – od ochrony do zrównoważonego wykorzystywania. Jest to dokument o charakterze informacyjnym, który został przygotowany w oparciu o dotychczasowe doświadczenia i działania prowadzone na rzecz zapewnienia ochrony różnorodności genetycznej w rolnictwie europejskim. Sprawozdanie Komisji Europejskiej przedstawia korzyści płynące z różnorodności biologicznej oraz możliwości wykorzystania tkwiącego w tej różnorodności potencjału.

Raport jednocześnie wskazuje na jedną z największych słabości działań w tym zakresie, a mianowicie fakt, że nadal nie zdołano rozwiązać problemu ograniczonego zaangażowania użytkowników końcowych, a więc rolników, przetwórców i konsumentów oraz na niewystarczający stopień współpracy i wymiany informacji między bankami genów a sektorem hodowlanym i rolnikami. W związku z tym, w raporcie Komisja Europejska kładzie nacisk na potrzebę szerokiego zintegrowanego podejścia do zagadnienia ochrony zasobów genetycznych, w tym na potrzebę lepszej koordynacji podejmowanych działań ochronnych oraz efektywnego współdziałania szerokiego gremium interesariuszy.

Szeroka dystrybucja tego dokumentu ma mieć znaczenie w kształtowaniu opinii publicznej i świadomości społeczeństw europejskich na temat roli zasobów genetycznych w zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego, a także skuteczniejszej ochrony i bardziej efektywnego wykorzystania tych zasobów.

Jeśli chodzi o stanowisko rządu wobec tego sprawozdania, to rząd docenia prace Komisji Europejskiej na rzecz przygotowania tego raportu i z zadowoleniem przyjmuje jego powstanie. Natomiast równocześnie rząd wskazuje na szereg słabości tego sprawozdania. Mianowicie stwierdza, że Komisja nie przedstawiła należycie znaczenia i celu ochrony zasobów genowych dla zabezpieczenia naturalnie wytworzonej przez człowieka zmienności genetycznej roślin i zwierząt użytkowych dla dobra zarówno obecnego, jak i przyszłych pokoleń, zwłaszcza dla utworzenia ulepszonych ras i odmian oraz zachowania otaczającej nas przyrody i dziedzictwa kulturowego. Szczegółowe uwagi dotyczące tego dokumentu koncentrują się wokół pominięcia w jego treści dorobku dwóch bardzo istotnych dla zagadnienia zasobów genowych gremiów, które działają na poziomie międzynarodowym i europejskim. Chodzi o Komisję do Spraw Zasobów Genetycznych dla Wyżywienia i Rolnictwa FAO oraz Europejski Program Współpracy na Rzecz Roślinnych Zasobów Genowych.

Raport też nie odnosi się do tego, czy istniejące sposoby oraz zakres i ilość zachowanych zasobów genetycznych są wystarczające dla zapewnienia bezpieczeństwa i odpowiedniego poziomu różnorodności genetycznej. W ocenie rządu, wątpliwości te dotyczą zwłaszcza zasobów genetycznych zwierząt dzikich spokrewnionych ze zwierzętami hodowlanymi, łącznie z innymi gatunkami wartościowymi pod względem społeczno-gospodarczym.

Wreszcie, w opinii rządu, zawarte w sprawozdaniu propozycje wprowadzenia pakietów legislacyjnych, opracowania strategii oraz zmian w prawie międzynarodowym wymagają doprecyzowania. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję. Tylko informacja, że pani minister referowała kolejny punkt porządku. Zakładam, że państwu posłom to nie przeszkadza. Jeśli nie przeszkadza też posłom sprawozdawcom, to będziemy procedowali w takiej kolejności. Pan poseł Edward Czesak, który jest sprawozdawcą do dokumentu COM 838.

Poseł Edward Czesak (PiS):

Pani przewodnicząca, istotnie, pani minister przedstawiła stanowisko rządu w odniesieniu do sprawozdania Komisji Europejskiej dla Parlamentu Europejskiego, Rady oraz Komitetu Ekonomiczno-Społecznego pt. Zasoby genetyczne w rolnictwie – od ochrony do zrównoważonego wykorzystywania, czyli do dokumentu zawartego w COM 838. Celem sprawozdania jest przedstawienie dotychczasowych dokonań unijnych i potrzeb

dotyczących ochrony i wykorzystania zasobów genetycznych w rolnictwie oraz zwrócenie uwagi na istotną rolę różnorodności genetycznej w zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego. To ważna problematyka. Dotychczasowe działania zostały zawarte – o czym przypominam – w konkluzjach Rady Europejskiej z 2010 r., gdzie uzgodniono, że państwa członkowskie Unii Europejskiej będą przeciwdziałać procesowi zanikania różnorodności biologicznej na obszarze Unii. Polska ratyfikowała Konwencję o różnorodności biologicznej oraz Międzynarodowy traktat o zasobach genetycznych roślin dla wyżywienia i rolnictwa. Polska podpisała również protokół z Nagoi.

Sprawozdanie Komisji Europejskiej zawarte w omawianym dokumencie nie rodzi skutków społecznych, gospodarczych i finansowych, ale w swej wymowie może przyczynić się do osiągnięcia celu, jakim będzie dotarcie do opinii publicznej i świadomości społeczeństwa na temat roli zasobów genetycznych w zapewnieniu bezpieczeństwa żywnościowego, a także ich skuteczniejszej ochrony i efektywniejszego wykorzystania. Pani minister szczegółowo omówiła stanowisko rządu w odniesieniu do istoty poszczególnych określeń, danych, potrzeb w zakresie ochrony rolniczych zasobów genowych i perspektywy opartej na bieżących działaniach w rolnictwie na rzecz bioróżnorodności. To bardzo ważne stwierdzenia, patrząc chociażby przez pryzmat ochrony środowiska wynikającej z ograniczenia stosowania coraz to nowych środków ochrony roślin.

Sprawozdanie Komisji Europejskiej posiada jednak wiele braków czy stwierdzeń zbyt ogólnych, o których też wspominała pani minister. I tak, nie zawiera konkretnych danych umożliwiających ocenę skali działań służących ochronie i zwiększeniu różnorodności biologicznej w rolnictwie, uwzględniających dane o liczbie instytutów naukowych zaangażowanych w te działania czy o unijnych bankach genów. Jedynie o tym wspomina. Również należy zwrócić uwagę na brak jasnej informacji o konkretnych wynikach w odniesieniu do programu wspólnotowego zakończonego w 2012 r., posługując się zbyt ogólnymi stwierdzeniami, choćby w odniesieniu do środków finansowych przeznaczonych na rzecz ochrony zasobów genetycznych czy wynikających z tego działania efektów zapisanych ogólnie jako zebranie kilku tysięcy próbek materiału genetycznego. Ten brak konkretów jest w sprawozdaniu zauważalny.

Podkreślenie w sprawozdaniu problemu zaniku różnorodności biologicznej w rolnictwie na poziomie gospodarstw oraz brak zaangażowania w ochronę zasobów genowych rolników i konsumentów oraz wskazanie drogi poprzez intensyfikację kontaktów między naukowcami a użytkownikami końcowymi są godne podkreślenia jako istotne i pozytywne. Należy też zauważyć niejasne ujęcie w sprawozdaniu szans na odzyskanie, utrzymanie i uwolnienie potencjału różnorodności biologicznej w rolnictwie, którą ma zapewnić zintegrowana i całościowa strategia w kontekście już istniejącej strategii zawartej w dokumencie COM (2011) 244. Należy też podkreślić, że Komisja Europejska nie uwzględniła podstawowego zadania ochrony zasobów genowych. Zadaniem tym jest zabezpieczenie naturalnej oraz wytworzonej przez człowieka zmienności genetycznej roślin i zwierząt użytkowych w celu wytwarzania ulepszonych odmian roślin i ras zwierząt oraz zachowania przyrody i dziedzictwa kulturowego. Zdaniem rządu, sprawozdanie wymaga uzupełnień, np. o ocenę aktualnie podejmowanych działań, oraz przekazania do konsultacji szerszemu gronu odbiorców.

Przyjęte przez rząd stanowisko w kontekście uwag do sprawozdania zasługuje na akceptację. Jednak wydaje się, że powinno być jeszcze uzupełnione o propozycje Polski poprawiające te wskazane niedociągnięcia w sprawozdaniu Komisji. Potrzebne jest na pewno kompleksowe opracowanie strategii zapewniającej właściwą ochronę, odbudowę i optymalne wykorzystanie rolniczych zasobów genetycznych. Do realizacji takiej polityki unijnej nieodzowne jest zaangażowanie środowisk naukowych, a uczestnictwo w tych pracach polskich naukowców mających znaczny dorobek w problematyce przedstawionej w sprawozdaniu na pewno umożliwiłoby uzyskanie lepszej perspektywy dla podejmowanych działań. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję, panie pośle. Otwieram dyskusję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Czy pani minister chce coś dodać?

Podsekretarz stanu w MRiRW Krystyna Gurbiel:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Dziękuję za te sugestie pana posła. My oczywiście nie możemy zastępować Komisji Europejskiej w pracach nad dokumentami, które przygotowuje, ale jeśli na forum unijnym będą podjęte prace dotyczące strategii ochrony zasobów genowych, to Polska będzie w nich aktywnie uczestniczyć. Nie chciałam już zajmować czasu Wysokiej Komisji wymienianiem działań, które w Polsce w tym obszarze się odbywają, ale jest ich rzeczywiście dużo i stanowisko rządu też te informacje zawiera. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję, pani minister. Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat sprawozdania z dokumentu COM (2013) 838 i odnoszącego się do niego stanowiska rządu.

Przechodzimy do dokumentu COM (2012) 741. Bardzo proszę panią minister o zabranie głosu.

Podsekretarz stanu w MRiRW Krystyna Gurbiel:

Dziękuję, pani przewodnicząca. Wysoka Komisjo, sprawozdanie Komisji Europejskiej pt. Rozwój sytuacji na rynku i wynikające z niej warunki sprawnego wycofywania systemu kwot mlecznych to drugie sprawozdanie dotyczące tzw. miękkiego lądowania, które będzie miało miejsce w związku z likwidacją kwot mlecznych w ramach wspólnej polityki rolnej. Omawiane dzisiaj sprawozdanie jest za rok 2012, a więc już dość stare. Jest to ostatnie sprawozdanie Komisji Europejskiej dla Parlamentu i Rady, do którego przedstawienia Komisja Europejska została zobowiązana na podstawie odpowiedniego rozporządzenia z roku 2007.

W przedłożonym sprawozdaniu Komisja Europejska podtrzymuje wcześniejsze wnioski wskazujące na coraz mniejszą rolę systemu kwotowania w regulowaniu podaży mleka oraz ocenia, że nie istnieje konieczność wprowadzania dodatkowych środków łagodzących odejście od systemu kwot mlecznych oprócz tych, które były przyjęte w ramach reformy z 2008 r., a więc stopniowego zwiększania kwot krajowych. Komisja podkreśla również, że w odniesieniu do obszarów wiejskich, dla których produkcja mleka odgrywa główną rolę, producenci otrzymują wsparcie w ramach drugiego filaru wspólnej polityki rolnej dzięki uwzględnieniu sektora mleka wśród tzw. nowych wyzwań. W opinii Komisji Europejskiej, obowiązujący od października 2012 r. tzw. pakiet mleczny zawiera skuteczne narzędzia umożliwiające dostosowanie podaży do warunków rynkowych.

W stanowisku rządu, które zostało przyjęte 7 lutego 2013 r. przez Komitet Spraw Europejskich, przyjęto dokument do wiadomości, zwracając jednocześnie uwagę, że rząd RP opowiada się za utrzymaniem kwotowania produkcji mleka. Jak Wysokiej Komisji wiadomo, takie było stanowisko Polski w trakcie całej dyskusji nad wspólną polityką rolną na najbliższy okres, tym niemniej kwotowanie zostanie zakończone w przyszłym roku.

Zdaniem rządu, funkcjonujący od października 2012 r. tzw. pakiet mleczny nie stanowi skutecznego narzędzia regulowania rynku w każdym państwie członkowskim. W związku z tym rząd postulował ponowną analizę decyzji o zniesieniu kwot mlecznych, m.in. w kontekście prognozowanego wzrostu produkcji mleka.

Od 1 stycznia obowiązuje rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1308/2013, ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych. Zostało ono przyjęte w ramach pakietów WPR na lata 2014-2020. To rozporządzenie, jak już wspomniałam, nie zakłada kontynuowania kwotowania produkcji mleka po 31 marca 2015 r. W związku z tym – wychodząc na chwilę poza sprawozdanie, które jest, jak mówiłam, dokumentem mającym ponad rok – w chwili obecnej w związku z rosnącą dynamiką skupu mleka i prognozowanym przekroczeniem kwot krajowych zarówno w Polsce, jak i kilku innych państwach członkowskich podejmowana jest na forum unijnym dyskusja dotycząca konieczności zastosowania dodatkowych środków „miękkiego lądowania”, a więc zastosowania tych mechanizmów, które, zgodnie z opinią Komisji Europejskiej zawartą w omawianym sprawozdaniu, nie były wówczas potrzebne. Polska w tej dyskusji popiera wszystkie środki, które złagodziłyby ewentualne sankcje karne za przekroczenie

kwoty krajowej. Są to: korekta tzw. współczynnika tłuszczowego albo zwiększenie krajowych kwot mlecznych. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Bardzo dziękuję. W imieniu posła sprawozdawcy zabierze głos pan przewodniczący Sztorc.

Poseł Andrzej Sztorc (PSL):

Pani przewodnicząca, pani minister, szanowni państwo, wydaje się, że można by jednym zdaniem odnieść się do tego, czyli poprzeć stanowisko rządu. Jednak chcę dodać, że trzeba – o czym pani minister powiedziała w swoim wystąpieniu – bacznie się przyglądać temu, co się wydarzy. Przygotowanie kolejnych kroków w celu złagodzenia skutków jest na miejscu, ponieważ tak się złożyło, że jest to chyba drugi rok z rzędu, kiedy rolnicy jednoznacznie podkreślają, że na rynku mleka wszystko się dotarło, są dobre ceny, dobrze funkcjonuje rynek, nie ma problemów z nadwyżkami. Jest obawa, aby w momencie odejścia od kwotowania nie został zachwiany ten wypracowany model, żebyśmy przez kolejne lata nie musieli się zajmować nadwyżkami krajowymi, które mogą wystąpić.

Chcę powiedzieć, że wydaje się, iż rząd czuwa nad tymi kwestiami. Popieram oczywiście stanowisko rządu.

Przewodnicząca poseł Agnieszka Pomaska (PO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę. W związku z tym stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację rządu na temat sprawozdania z dokumentu COM (2012) 741.

Został nam punkt sprawy bieżące. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę.

O 12.30 rozpoczniemy drugie posiedzenie Komisji. Chciałam przypomnieć, że jutro odbędzie się tylko posiedzenie o godzinie 11.00. Posiedzenie o 12.30 zostało odwołane.

Dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej.